

PRINCIPPROGRAM 4.0 (utkast 1)

INNEHÅLL

Inledning

1. Modern informationsteknik öppnar fantastiska möjligheter

- * Människors möjlighet att kommunicera fritt med varandra och omvärlden är ett starkt vapen för frihet och demokrati.
- * Fri tillgång till kunskap förbättrar människors möjlighet att bygga ett gott liv.
- * Fri kommunikation stärker kulturen och sprider både utövande och upplevande till allt fler människor.

2. Starka krafter vill lägga hinder för utvecklingen

- * Övervakning kränker integriteten och hotar demokratin och den fria informationsspridningen
- * Patent hindrar innovationer och utveckling
- * Ekonomisk upphovsrätt hindrar fritt spridande, delande och remixande av kultur

3. Piratpartiets uppgift och grundläggande värderingar

- * Ingen är mer jämlik än någon annan
- * Demokrati förutsätter fri, oövervakad kommunikation
- * Alla människor har rätt till personlig integritet och privatliv
- * Kunskap tillhör oss alla
- * Kulturen berikar våra liv och ska vara så tillgänglig som möjligt.

4. Några nödvändiga attitydförändringar

- * Samhället måste börja lita på sina medborgare och visa dem större respekt och medmänsklighet och ge dem mer frihet.
- * Samhället måste bruka och inte missbruka de fantastiska verktyg som vi fått till vår hjälp.

5. Ställningstaganden inom några politiska områden

- * Barn och ungdom
- * Bostad
- * Demokrati
- * EU
- * Forskning
- * HBT

- * Infrastruktur
- * Integritet
- * Kulturpolitik
- * Lag och rätt
- * Mångfald och inkludering
- * Näringspolitik
- * EU
- * Skola
- * Vård och omsorg
- * Äldre

Inledning

Piratpartiet vill skapa ett samhälle där makthavarna arbetar för medborgarna med full transparens och respekt för varje människas personliga integritet. Vi tror att människor som har tillgång till fri kommunikation, kultur och kunskap växer som människor, mår bättre och tillsammans skapar ett roligare och bättre samhälle för alla att leva i.

1. Modern informationsteknik öppnar fantastiska möjligheter

Vi lever i en tid som är unik i mänsklighetens historia. Aldrig tidigare har så många haft möjlighet att kommunicera så lätt med varandra. Aldrig tidigare har så många haft tillgång till så mycket kunskap. Aldrig tidigare har så många haft tillgång till så mycket kultur. Sällan har spridning av kunskap bidragit till så snabba ekonomiska och demokratiska framsteg.

Detta är resultatet av en teknisk utveckling som sätter mänskliga relationer i centrum. Medan tidigare tekniska landvinningar krympt de fysiska avstånden mellan människor har den moderna informationstekniken stärkt de sociala och emotionella banden människor emellan.

Denna utveckling kan bli en språngbräda för en rad positiva förändringar i både Sverige, Europa och resten av världen.

Människors möjlighet att kommunicera fritt med varandra och omvärlden är ett starkt vapen för frihet och demokrati.

Runt om i världen störtas totalitära regimer av folk som för första gången har möjlighet att kommunicera snabbt och lätt med varandra och därigenom organisera sig på nya sätt mot förtrycket. Människor behöver inte längre förlita sig på officiella kommunikörer och traditionell nyhetsrapportering. Man kan följa händelseutvecklingen i realtid genom folkets egna ögon. Det innebär att färre övergrepp kan ske utan att uppmärksammas och att olika former av humanitär hjälp kan skickas tidigare.

Även i Sverige gynnar den allt friare kommunikationen demokratin. Nya möjligheter öppnas för människor att vara en del av det politiska samtalet. Förr hänvisades de vänligt men bestämt till insändarsidornas dunkel. I dag har nästan alla möjlighet att på olika sätt delta i samhällsdebatten. Rätten och möjligheten att vara anonym gör att ingen behöver frukta repressalier. Denna delaktighet gör det demokratiska systemet mer stabilt, ty varje gång medborgarna lämnas utanför det demokratiska samtalet undermineras det.

Den fria kommunikationen ökar också kraven på makthavare. Information om maktmissbruk och övertramp, som tidigare kunde döljas, kan idag spridas snabbt. Detta kommer på sikt att driva fram en mer transparens och öppenhet från makthavarnas sida.

Fri tillgång till kunskap förbättrar människors möjlighet att bygga ett gott liv.

När kunskap och information kan spridas och bytas fritt blir det allt lättare för allt fler att göra nya innovationer, och att anpassa gamla efter annorlunda förhållanden. Detta har varit en viktig bakomliggande orsak till de senaste årtiondenas snabba ekonomiska utveckling, och till att en stor andel av världens befolkning på senare tid kunnat ta klivet från fattigdom till relativt välmående.

Den tekniska utvecklingen har lett till en utjämning av tillgången till kunskap. Tidigare var kunskap något som bara var tillgängligt för ett fåtal. I dag har en uppkopplad tioåring i Asien, Afrika eller Sydamerika samma tillgång till kunskap som en tioåring i Svedala eller Umeå. Miljoner barn och ungdomar, som tidigare inte hade möjlighet att få utbildning, har nu tillgång till hela mänsklighetens samlade kunskap. Om ingen annan utbildning finns tillgänglig har de möjlighet att utbilda sig själva. Den informationstekniska revolutionen ger därigenom många människor nya möjligheter att lägga makten över sina liv i sina egna händer.

Människor med specialintressen kan genom den moderna informationstekniken på ett helt annat sätt än tidigare finna varandra, och dela med sig av kunskap, idéer och erfarenheter. Genom människors egna ”hobbyaktiviteter” samlas därmed kunskap och kompetenser, som tidigare krävt stora professionella organisationer för att åstadkomma och upprätthålla. Många människor kan därmed uppleva en ännu större mening än tidigare i sina hobbyverksamheter. Samtidigt skapar sådant oavlönat svärmarbete stora värden, som kan komma alla intresserade till del.

Fri kommunikation stärker kulturen och sprider både utövande och upplevande till allt fler människor.

Människor har ett naturligt behov av att ge tillvaron djup och mening. Genom kulturen har människan sedan urminnes tider tolkat sin samtid och omgivning för att bättre förstå sin egen del och roll i tillvaron.

Dessvärre har mycket av kulturen, precis som kunskapen, under större delen av historien varit ett privilegium för ett fåtal. De senaste årens tekniska utveckling skapar emellertid stora möjligheter för allt fler att både uppleva, utöva och försörja sig på kultur.

I dag kan många olika former av kultur kopieras och spridas fritt och på så sätt nå människor som annars aldrig skulle kunna ta del av den. Aldrig tidigare har unga svenskar haft så många olika musikstilar i sina samlingar. Aldrig har det varit så lätt att få tag på udda filmtitlar. Aldrig har så många människor i tredje världen haft tillgång till ett så stort och varierat kulturutbud.

Det har också blivit lättare för fler kulturproducenter att skapa sina alster (skriva om, redigera, spela in, mixa ...). Det har blivit lättare att hitta en publik för just ens egen stil, och även lättare att hålla kontakt med och få respons från sin publik. Därmed har det också blivit lättare för många kulturskapare att ta klivet från hobbyskapande till professionellt arbete.

2. Starka krafter vill lägga hinder för utvecklingen

Människors fria kommunikation och utbyte av idéer, kunskap och kultur ses dock som ett hot av många makthavare. Genom begränsningar av den fria kommunikationen, övervakning och repressalier hindrar de av olika anledningar och med olika motiveringar det utbyte av tankar, idéer, kunskap och uttryck, som genom hela historien varit grunden för mänsklighetens utveckling.

Övervakning kränker integriteten och hotar demokratin och den fria informationsspridningen

Demokrati är inte bara rätten att rösta. För att kunna göra ett välinformerat val måste man fritt kunna inhämta och sprida information och tala öppet eller anonymt om samhällsutvecklingen, utan att riskera repressalier. Därför innebär det ett direkt hot mot demokratin att makthavare på olika sätt försöker övervaka och begränsa människors kommunikation. Allmän övervakning och begränsningar gör nämligen inte skillnad mellan dem som faktiskt begått brott och oskyldiga människor. Det som motiveras som ett skydd mot terrorister eller brottslingar blir därför ofta i själva verket ett hot mot den egna integriteten och det öppna samhället.

I Sverige övervakas medborgarnas kommunikation till exempel av FRA. All elektronisk kommunikation som passerar Sveriges gränser analyseras av FRA:s filter, och kan plockas ut för att granskas noggrannare. Då både internet och telefoni mellan två punkter i Sverige ibland tar omvägen via utlandet innebär det att i stort sett all telefoni och internetanvändning idag kan vara övervakad.

Eftersom allt fler människor idag använder datorer och internet till sådant som tidigare skedde via brev, på telefon och i samtal över cafébord innebär detta för dem en övervakning av samma slag som om alla telefoner ständigt avlyssnades, alla brev när som helst kunde sprättas och läsas och det dessutom satt mikrofoner under borden på alla caféer och restauranger.

Enligt EU:s datalagringsdirektiv ska dessutom telebolagen lagra uppgifter om alla mobiltelefonsamtal i minst ett halvår. För att polis och säkerhetstjänst ska kunna få reda på vilka som pratat med varandra, var de befunnit sig, när de pratat och hur länge samtalet varat.

Sådana åtgärder innebär inte bara grova ingrepp i enskilda människors integritet. De hämmar också den fria spridningen av information. Exempelvis leder de till att journalister får svårt att garantera anonymitet åt sina källor, vilket begränsar deras förmåga att granska makthavare. Även möjligheten för privatpersoner att förbli anonyma när de diskuterar på internet skadas. Det innebär att många människor som på olika sätt inte följer normen kan skrämmas till tystnad. Många viktiga röster riskerar därmed att aldrig bli hörda.

Slentrianövervakning erbjuds allt oftare som ett sätt att behandla symptomen på samhällets problem istället för att man tar sig an de underliggande problemen. Vi erbjuds kameraövervakade gator och torg, istället för traditionellt polisarbete som är långt mer effektivt. Äldre människor erbjuds kameraövervakade sovrum, som en ersättning för mänsklig hjälp och kontakt.

Patent hindrar innovationer och utveckling

Inte bara politiker utan också starka ekonomiska aktörer lägger idag hinder för fri spridning och användning av kunskap och information. Patentsystemet skapades för att underlätta att uppfinningar och innovationer kommer till användning, genom att ge patenthavaren en viss tids ensamrätt på att utnyttja uppfinningen yrkesmässigt. I många branscher har dock patentsystemet numera motsatt effekt.

Företag köper upp patent som skulle kunna användas för att skapa produkter som konkurrerar med deras egna, inte för att utnyttja dem utan för att hindra andra från att göra det. Situationer där olika aktörer hävdar delvis överlappande patent i olika kombinationer i olika delar av världen gör det riskabelt för både entreprenörer och stora företag att utnyttja många spännande innovationer. Många företag använder ett aggressivt sökande av patent på en rad närmast självklara principer kombinerat med hot om stämningar som en strategi för att hålla konkurrenter borta.

I flera kunskapsintensiva branscher behöver företag idag därför ägna nästan lika stora resurser åt immaterialrättslig juridik som åt forskning och utveckling. Detta gynnar stora etablerade aktörer, och skapar en besvärlig situation för de små och medelstora företag, där många verkligt intressanta innovationer sker. I många branscher motverkar därför patentsystemet idag sitt syfte: Det hämmar och hindrar innovationer från att utnyttjas.

När patenthavare tar ut höga priser för att täcka kostnaden för utveckling av exempelvis en mjukvara, ett läkemedel eller en ny genmodifierad gröda är priset ofta satt efter den allmänna prisnivån i de rika länderna. Detta innebär att människor i fattigare delar av världen utestängs från många av utvecklingens frukter: De bästa medicinerna, hårdigaste grödorna, och bästa dataprogrammen blir ett privilegium för människorna i den rika delen av världen.

Ekonomisk upphovsrätt hindrar fritt spridande, delande och remixande av kultur

Övervakningen och begränsningarna av människors fria kommunikation drivs ofta fram av privata företag som i stället för att utnyttja samtidens alla nya möjligheter och anpassa sig efter kundernas önskemål försöker hålla tillbaka utvecklingen genom att kräva en restriktiv lagstiftning som cementerar deras oligopol. Upphovsrättsindustrin är ett exemplet på detta.

Upphovsrättsindustrin motarbetar systematiskt alla försök att trampa upp nya stigar i kulturlandskapet. Man lobbar fram lagar som inte tar hänsyn till de behov som samhället i stort har.

Man åsidosätter personlig integritet, yttrandefrihet och meddelarskydd för sin egen vinnings skull. Fildelningsajter jagas utan pardon och skräms att stänga ner verksamheten, YouTube-filmer anmäls för upphovsrättsintrång och plockas bort, även när inga intrång gjorts.

Kultur och kunskap färdas ofta samma vägar på internet. Det betyder att upphovsrättsindustrins aggressiva arbete mot kulturspridning på nätet även hämmar den fria kunskapsspridningen. Människor som delar stora mängder fritt material blir automatiskt misstänkta för brott. Deras aggressiva retorik skapar också problem för arkiv, museer och bibliotek, som vill digitalisera och öppna upp sina samlingar för medborgarna.

Dessa kraftfulla åtgärder utförs i kulturskaparnas namn, men skadar i själva verket spridningen av kultur och kunskap. De gör det också svårare för kulturskapare att välja och utveckla nya sätt att sprida och tjäna pengar på sitt arbete. De gamla ersättningsstrukturerna krockar inte sällan med de nya och skapar problem för kulturskapare som vill jobba enligt dagens förutsättningar. Till exempel tvingas man vara ansluten till ett insamlingsällskap för att få pressa egna cd-skivor, vilket innebär att det inte går att göra cd-skivor utan att inlemmas i de gamla systemen.

Samtidigt riskerar miljoner kulturkonsumenter, främst unga, att dömas för privat kulturdelning, trots att vetenskapliga studier visar att kulturdelning är bra reklam som leder till kulturköp. Det betyder i praktiken också att många ungdomar kommer att gå in i vuxenlivet med stora skulder trots att de gjort något som gynnar både enskilda individer och samhället i stort. Allt på grund av en industris ovilja att inse att tiderna har förändrats.

3. Piratpartiets uppgift och grundläggande värderingar

Den moderna informationstekniken öppnar alltså tidigare oanade möjligheter för mänskligheten. Samtidigt driver starka politiska och ekonomiska krafter på för politiska beslut som lägger hinder i vägen för att dessa möjligheter och kraftigt inkräktar på människors integritet. Piratpartiet har bildats för att vara den politiska kraft som slår vakt om dessa möjligheter, och kämpar emot alla förslag som lägger hinder i deras väg. I detta arbete vägleds partiet av följande grundläggande värderingar:

Ingen är mer jämlik än någon annan

Piratpartiet tror på alla människors lika värde. Det betyder att vi inte villkorar friheter, rättigheter och möjligheter baserat på till exempel etnicitet, handikapp, härkomst, kön, religion, politisk åskådning eller sexuell läggning. Alla individer ska behandlas lika och åtnjuta likhet inför lagen. Piratpartiet värnar om varje enskild individs grundläggande rätt till privatliv och integritet, fri kommunikation, yttrande- och åsiktsfrihet.

Demokrati förutsätter fri, oövervakad kommunikation

Alla människor ska ha samma rätt att påverka samhället. Då räcker inte att rösträtten till beslutande organ ska vara allmän och lika - alla måste också ha möjlighet att skaffa information i samhällsfrågor, och att göra sin röst hörd i samhällsdebatten. Yttrandefriheten är därför en omistlig del av demokratin, liksom att människors kommunikation med andra människor är fri och utan övervakning.

Till yttrandefriheten hör självklart rätten att uttrycka sig anonymt. Ingen ska exkluderas ur det demokratiska samtalet för att han eller hon är rädd för olika former av repressalier. För att bygga ett gott samhälle behöver vi inte bara höra väletablerade normsvenskars åsikter. En 15-årig bög från Svea, en gömd papperslös flykting, en 50-årig gruvarbetare i Kiruna, en lattemamma på Söder, en student i Lund eller en pensionär i Göteborg har allra minst en sak gemensamt. Samhället behöver just deras tankar och åsikter för att utvecklas och förbättras.

Alla människor har rätt till personlig integritet och privatliv

Alla människor har en grundläggande rätt att själva bestämma vad av deras privatliv de vill lämna ut till andra. Respekt för alla människors personliga integritet är nödvändig för att människor ska vara trygga, våga ta initiativ och säga vad de tycker. Intrång i privatlivet och övervakning ska därför bara få förekomma efter individuell prövning vid misstanke om grova brott.

Olika människor lever sina liv i olika typer av miljöer, och har samma rätt att slippa övervakning oavsett om man skriver ett brev skickat via posten eller som ett e-mail, om man skvallrar över ett cafébord eller på en chatsajt, om man talar i traditionell eller mobil telefon. Ingen åtskillnad ska därför göras mellan mellan övervakning av elektronisk och annan kommunikation.

Kunskap tillhör oss alla

Den kunskap vi har idag har uppkommit genom en lång rad insikter, erfarenheter, upptäckter och experiment, gjorda under hela mänsklighetens historia av ett oräkneligt antal människor. Kunskap är därför inget som kan ägas av en person eller en grupp. Kunskap är mänsklighetens gemensamma egendom, och borde därför finnas tillgänglig för alla.

Inlåsnings av kunskap i patent är därför orimlig, och patentsystemet ska avvecklas. Stater och offentliga organ måste se till att den kunskap de besitter och utvecklar görs så tillgänglig som möjligt, exempelvis genom att forskningsresultat publiceras så att de är avgiftsfritt tillgängliga för alla via internet, att insamlad statistik görs enkelt tillgänglig och att museers, arkivs och biblioteks samlingar digitaliseras och öppnas.

Kulturen berikar våra liv och ska vara så tillgänglig som möjligt.

Kulturen berikar våra liv och är en viktig del av ett samhälle som är sunt och roligt att leva i. Piratpartiet anser därför att det är viktigt att så många människor som möjligt får tillgång till ett rikt och varierat kulturutbud, och att vi ska bejaka och stödja de tekniska verktyg som kan göra detta möjligt.

Människor har alltid skapat och delat kultur mellan sig. Genom den nya teknikens fantastiska möjligheter kan vi i dag kopiera och dela mer kultur med varandra än någonsin tidigare. Samhället tjänar på att inte låta ungdomar gå ut i vuxenlivet med stora skulder. Piratpartiet anser att kulturdelning för privat bruk alltid ska vara lagligt.

Kulturdelning stimulerar både produktion och försäljning av kultur. Därför finns ingen anledning att genom lag eller tekniska åthävor begränsa människors möjlighet att dela kultur mellan sig. Piratpartiet vill därför reformera upphovsrätten så att den bättre tjänar både kulturskapare och kulturkonsumenter i den nya tidens kulturlandskap.

4. Några nödvändiga attitydförändringar

Liksom vid andra historiska brytningsskeden står samhället inför en rad utmaningar, både nationellt och internationellt. Vi måste, precis som våra föregångare, kämpa för alla de grundläggande rättigheter som ingen någonsin fått gratis: demokrati, integritet, rättssäkerhet, yttrandefrihet och annat.

Piratpartiet tror att det är fullt möjligt för samhället att klara dessa utmaningar och gå en positiv framtid till mötes med hjälp av två grundläggande förändringar:

Samhället måste börja lita på sina medborgare och visa dem större respekt och medmänsklighet och ge dem mer frihet.

Människor som möts med misstanke kommer att svara med misstanke. Människor som möts med förtroende svarar med förtroende.

Människor som möts med hårdhet svarar med hårdhet. Människor som möts med medmänsklighet svarar med medmänsklighet.

Människor som behandlas som potentiella brottslingar kommer att bli det. Människor som ges frihet och ansvar tar ansvar för sin frihet.

Samhället måste bruka och inte missbruka de fantastiska verktyg som vi fått till vår hjälp.

Fri kommunikation och människors privatliv är inte ett hot, det är en plats där människor kan frodas och en absolut förutsättning för demokratin.

Fri kunskap är inte ett hot, det är en förutsättning för innovation och framsteg.

Delad kultur är inte ett brott, det är bland det finaste man kan ge både kulturen och sina medmänniskor.

5. Ställningstaganden inom några politiska områden (i alfabetisk ordning)

Barn och ungdom

Piratpartiet anser att barn och ungdom måste inkluderas bättre i det politiska samtalet då de i dag ofta har mer erfarenhet och kunskap om den nya världen än vad äldre har. Deras kompetens behövs. Vi vill också speciellt lyfta fram barn och ungdomars rätt till sin personliga integritet, då den ofta sätts i andra rummet.

Bostad

Den egna bostaden är intimt kopplad till privatlivet och den personliga integriteten. Det är därför viktigt att känna att man kan komma och gå som man vill, utan att låssystem registrerar in- och utpassage. Det är också viktigt att varje bostad är utrustad med en väl fungerande internetuppkoppling.

Demokrati

Åsiktsfrihet, yttrandefrihet och pressfrihet. Rätt att uttrycka sin åsikt anonymt. Fria allmänna val med valhemlighet till samhällets beslutande organ. Beslutsfattande på alla nivåer (kommun, landsting, stat, EU, FN etc) präglad av tillgänglighet, öppenhet och transparens. Stärkt offentlighetsprincip och minskad användning av sekretess. Allas rätt att slå larm om missförhållanden utan efterforskningar och repressalier.

EU

Piratpartiet anser att det finns ett kraftigt demokratiskt underskott och brist på transparens inom EU. Ökad övervakning och handelsavtal som begränsar kultur- och kunskapsspridning drivs fram av EU. Detta innebär en utmaning, som måste hanteras om EU-samarbetet ska ha en framtid.

Forskning

Alla resultat av offentligt finansierad forskning publiceras open access. Ökade offentliga resurser till läkemedelsutveckling vid akademier när patentsystemet avvecklas.

HBT

Piratpartiet anser att alla människor ska ha samma rättigheter och skyldigheter. Lag och rätt ska inte göra skillnad på folk och folk. Sexuell läggning och/eller könsidentitet och könsuttryck får aldrig vara en anledning till särbehandling och det är samhällets roll att se till att ge hbt-personer samma rättigheter och möjligheter som andra grupper i samhället.

Infrastruktur

För samhällets ekonomiska utveckling krävs inte bara vägar, järnvägar och flygplatser, utan också en väl utbyggd och robust digital infrastruktur. För att alla människor ska kunna utnyttja den moderna informationsteknikens möjligheter måste alla människor ha tillgång till en internetuppkoppling av god kvalitet. Kollektivtrafik och trängselavgifter/vägavgifter utan ID-tvång och betalsystem som kan spåra individuella resandes förflyttningar.

Integritet

Ett samhälle som litar på sina medborgare får medborgare som tar ansvar för sin frihet. Övervakning endast efter individuell prövning vid misstanke om grova brott. All generell övervakning – som de som tillåts enligt FRA-lagen och datalagringsdirektivet – avskaffas. Samma principer för övervakning av elektroniska som fysiska miljöer. Alla politiska beslut föregås av en integritetskonsekvensanalys. System för betalning av varor, bussbiljetter, trängselskatter etc utformas så att det inte lämnas bestående elektroniska avtryck som kan användas för att i efterhand kartlägga ens rörelser.

Kulturpolitik

Piratpartiet menar att ett samhälle där kultur fritt får delas mellan människor för privat bruk gynnar hela samhället. Vi anser att det är bättre att uppmuntra kulturskapare att använda sig av de nya möjligheterna, än att gå upphovsrättsindustrin till mötes och tvinga kvar dem i ett föråldrat system. Det skulle inte bara gynna kulturskaparna, utan även kulturkonsumenterna som skulle få tillgång till ett betydligt bredare kulturellt utbud.

Lag och rätt

Rättsäkerhet. Allas likhet inför lagen. Alla ska betraktas som oskyldiga om inte motsatsen bevisats. Statens användning av makt och våld mot medborgarna måste grundas på skäligen misstankar om brott i de individuella fallen, vara proportionell och användas restriktivare än idag. En poliskår som är kontinuerligt närvarande med ögonkontakt där människor möts och behandlar även stökiga individer med respekt. Fler patrullerande poliser istället för kameraövervakning.

Mångfald och inkludering

Piratpartiet tror på mångfald och inkludering. Människor mår bra av att så många människor som möjligt med olika erfarenheter och tankar är med och bygger det samhälle vi alla lever i.

Näringspolitik

Patentsystemet måste avvecklas då det hämmar innovation och utveckling.

Skola

Piratpartiet anser att dagens skola måste spegla det samhälle som barn och ungdomar möter utanför skolan. Det innebär att den ska präglas av mångfald och upptäckarlust. Den nya tekniken måste inkorporeras i undervisningen på ett kreativt sätt som uppmuntrar till egna upptäcktsfärder i all den kunskap som finns tillgänglig på nätet. En människa som lär sig att söka och tycka om kunskap kommer alltid att fortsätta att söka kunskap och på så sätt berika sitt liv.

Vård och omsorg

Integritet är sällan så viktigt som när man av olika anledningar är i behov av olika former av vård och omsorg. Därför är det viktigt att både människan och information om hennes olika problem och behov behandlas med den största respekt. Byt inte personliga möten mot kameraövervakning av vårdtagare.

Äldre

Det är viktigt att vi inte låter den nya tekniken skapa djupa klyftor i samhället mellan de som vuxit upp med den och för dem som som den är en ny bekantskap. I dag står många äldre utanför stora delar av det politiska samtalet, för att de ännu inte gjort sig hemmastadda med den nya tekniken. Det innebär också att enkel kommunikation med myndigheter försvåras. Vi anser också att det är viktigt att den nya tekniken inte tillåts ersätta den personliga kontakten och omsorgen om gamla som är i behov av till exempel hemhjälp.